

Advies aan Provinciale Staten		Uw contactpersoon K. Konings AD/STG
Tbv Statenvergadering d.d.	10-10-2022	Doorkiesnummer +31 235143032 Koen.konings@noord-holland.nl
Commissie EFB		
Datum commissievergadering	29-09-2022	
Onderwerp: Initiatiefvoorstel CU en PvdD inzake Noord-Holland Impact		6 oktober 2022 1 5

Advies commissie EFB:

Het initiatiefvoorstel CU en PvdD inzake Noord-Holland Impact als bespreekstuk door te geleiden naar PS van 10 oktober 2022.

Uittreksel van het concept-verslag EFB 29-09-2022:

1. A-agenda Economie, Arbeidsmarkt en Onderwijs, Bestuur, Interbestuurlijk Toezicht en Europa
 - 4.a. Initiatiefvoorstel ChristenUnie en PvdD inzake Noord-Holland Impact; 16 voorstellen voor het stimuleren van een economie die van waarde is voor de samenleving

Dhr. **Van de Venis**, Ombudsman Toekomstige Generaties bij het Lab Toekomstige Generaties, is inspreker. Hij benoemt het belang van de Toekomststoel en zijn wens dat er echt rekening gehouden gaat worden met belangen van toekomstige generaties. Bijvoorbeeld door de institutionalisering van een officiële Ombudsman Toekomstige Generaties, een provinciale secretaris, het meenemen in het beleid of een officiële toets van tijdens de vergaderingen genomen besluiten. Door op voorhand de belangen van toekomstige generaties mee te nemen voor meer duurzame oplossingen en beslissingen. Het ontwerpen van een stoel in samenwerking met jongeren uit de provincie is een mooie eerste stap en daar draagt het Lab Toekomstige Generaties graag aan bij.

Belangenverstrengeling en het herhalen van eerdere discussies kunnen worden voorkomen door een speciaal comité dat zich over moties of het beleid buigt of door aan het eind van vergaderingen bewust stil te staan bij de genomen besluiten en het effect ervan op toekomstige generaties. Een objectieve, externe input van de wetenschap en een objectieve langetermijnagenda kan worden bereikt worden door afstand te nemen en verder in de toekomst te kijken. Besluitvorming vindt goed gedocumenteerd met alternatieven plaats, niet zonder de impact voor toekomstige generaties te weten.

Dhr. **Klein** (ChristenUnie) stelt dat het voorstel als doel heeft om de focus van de economie meer te richten op de brede welvaart en niet alleen om de financiële resultaten. Zij zien hun voorstel als een verdere invulling en aanscherping van het huidige beleid. Er is begrip voor het wachten op een nieuw beleidskader, maar er wordt ook geconstateerd dat het huidige beleid in de praktijk al breder is dan wat er in het beleidskader van 2016 staat. Het lijkt hen goed het volgende College alvast te helpen door voorbereidende stappen te zetten en te starten met nadenken over nieuwe beleidsindicatoren, de doelenboom (punt zeven) en de beschrijving van het thema Economie op de website van de Brede Basismonitor (punt acht). Punt twee wordt uit het initiatiefvoorstel geschrapt. Een groene jaarrekening gaat over het gestructureerd kwantificeren van effecten van bedrijfsvoering op allerlei aspecten. Daarvoor zijn allerlei methodieken voor in ontwikkeling. Voorgesteld wordt om te onderzoeken of dit van toegevoegde waarde zou kunnen zijn en of dit in de provincie gestimuleerd kan worden. Om die reden is het voorstel om punt vijf te handhaven. Voor punt twaalf wordt voorgesteld om te focussen op het aanspreken van de bank en opties voor duurzamere alternatieven te blijven onderzoeken. Voor punt zestien wordt aangegeven dat het voorstel gaat over de Toekomststoel en niet over een comité.

Statenlid **Dulfer** (GL) noemt dat de recente geschiedenis het College van GS geen gelijk geeft als zij stelt dat 'economische groei nog steeds mogelijk is, rekening houdend met de ecologische grenzen van onze planeet'. De voorstellen drie, vier, tien, elf, dertien, veertien en zestien worden door het College opgepakt, dat vindt GL heel goed. Wat GL betreft wordt voorstel vijf beter uitgezocht, worden de voorstellen negen richting CBS, elf richting ABP en tien betreffende de provinciale communicatie actiever opgepakt en wordt voorstel veertien beter onderzocht. GL vindt dat GS er qua ambitie een tandje mag bijzetten.

Dhr. **Hartog** (JA21) hoort graag hoe de indieners tegen de besluitvorming aankijken. Bij punt twee ziet JA21 niet het nut van het veranderen van de term 'Economie'. Met punt tien stemmen zij in. Punt elf vinden ze zorgelijk; een pensioenfonds moet zich bezighouden met het uitvoeren van relevante regelgeving en dat daar voldoende middelen voor zijn. Dit punt zal JA21 absoluut niet onderschrijven.

Statenlid **Kostiç** (PvdD) interrumpeert en vraagt dhr. Hartog om, zoals de inspreker zei, afstand te nemen en na te denken over de impact van de investering in fossiele brandstoffen en van andere punten waar APB slecht op scoort voor de toekomstige generaties. Dhr. Hartog neemt deze opmerking ter harte. Punt dertien is akkoord, als dit niet leidt tot forse meerkosten. De Toekomststoel vindt JA21 een sympathiek idee, maar een fysieke stoel in de ruimte of een extra functionaris onderschrijven zij niet.

Dhr. **Klein** (ChristenUnie) interrumpeert en vraagt of JA21 met de niet-genoemde punten akkoord gaat. Dhr. Hartog zegt toe om buiten de vergadering om toe te lichten met welke punten JA21 kan instemmen en met welke niet.

Mw. **Gonggrijp** (D66) benoemt dat de kern zit in het loslaten van de oude focus op groei en het omarmen van een nieuwe focus op maatschappelijke en brede groei, waarbij de fundamentele vraag is of er wordt gegaan voor groene groei, voor consuminderen, of iets daartussenin? Bij elke benaming van de economie krijgt de lezer een beeld van waar de economie naartoe moet; dat geeft aan dat de naamgeving wel degelijk van belang is. De term 'Betekeniseconomie' kan op steun van D66 rekenen. Economische groei kan wat D66 betreft alleen maar binnen ecologische en maatschappelijke grenzen, los van de traditionele groei. De bestaande beleidskaders moeten aangepast zodat ze aansluiten bij de bewegingen die al gemaakt zijn. Gevraagd wordt om een reflectie van GS om de gemaakte bewegingen te waarborgen of om het maken van nieuwe beleidskaders naar voren halen. Met de reactie op punt vijftien lijkt GS niet bereid om met

communicatie bij te dragen aan gedragsverandering. Hiermee doet GS wat D66 betreft tekort aan het beleid dat is al is ingezet, aan de inspanningen van burgers voor een duurzame economie en aan de taak van de overheid om burgers te informeren en inspireren.

Mw. **Kuiper** (CDA) stelt dat deze coalitie volop werk maakt van de transitie naar de 'nieuwe economie'; het huidige systeem behoeft aanpassing, geen vervanging. Het CDA ziet niets in het veranderen van de naamgeving, doelenbomen en beleidsindicatoren; er moet aan de slag gegaan worden. Zoals al gebeurt, met meerdere economische stimuleringsprogramma's die duurzaamheid als hoofddoel hebben of dat als belangrijke randvoorwaarde stellen. Dat is voor nu genoeg. Een signaal afgeven aan het ABP en de huisbank is prima, al is de invloed beperkt. Voor de overige punten sluit het CDA zich aan bij de reactie van GS. Statenlid **Kostiç** (PvdD) interrumpeert en vraagt of dat ook geldt voor de punten waar GS positief op heeft gereageerd. Mw. **Kuiper** beaamt dat.

Mw. **De Groot** (SP) wil een item aan het voorstel toevoegen, namelijk het dichten van de kloof tussen arm en rijk en het verbeteren van de positie van de laagste en misschien ook de midden inkomensklassen, die met dit soort maatregelen het hardst wordt geraakt. Zij stelt een extra item voor om deze laagste inkomensklassen te bevorderen en tegelijkertijd te ontzien. De SP ziet in de reactie van GS vooral een paradigmatrjld over benamingen, waarbij er niet veel verschil in opvatting lijkt te zijn. Gevraagd wordt om een uiteenzetting van wat wel een verschil in opvatting is.

Dhr. **Wagelaar** (PvdA) steunt de voorstellen drie, vier, tien, elf, dertien en zestien, over de invloed van de provincie op het pensioenfonds, de samenwerking met duurzame partners en in het bijzonder het voorstel

van de Toekomststoel. Bij veertien en vijftien begrijpt de PvdA de bezwaren van GS, maar ziet toch mogelijkheden en vraagt het communicatieteam van de provincie dit te onderzoeken binnen het huidige communicatiebeleid. Over de effectiviteit van andere maatregelen wordt getwijfeld. Net als GS denkt ook de PvdA dat beleid eerst veranderd moet worden en op basis daarvan de naam of de indicatoren aangepast, zodat dat een weerspiegeling is van wat er gedaan wordt en niet andersom. Voor de punten een, twee en zes tot en met acht kan de PvdA zich dus vinden in de reactie van het College.

Statenlid **Kostiç** (PvdD) interrumpeert en vraagt om bewustwording dat dit wel een update van de strategische agenda van 2016 betreft, maar geen update van het daadwerkelijke huidige beleid.

Dhr. **Wagelaar** stelt daarop dat de PvdA de benaming 'Economie' onveranderd wil houden en daar in het beleid zo veel mogelijk aandacht aan besteden. De doelenboom wijzigen kan pas na aanpassingen van het beleid na de volgende coalitievorming. Als voor de Brede Basismonitor uit punt zeven iets kan worden overgenomen uit het huidige beleid, dan is dat geen probleem. Statenlid **Kostiç** (PvdD) vraagt aandacht voor punt acht. Dhr. **Wagelaar** zegt dat als het beleid naar de website gekopieerd kan worden, dat dan gewoon te doen.

De PvdA vindt het goed dat er vanuit Europa aandacht is voor de duurzame rapportage en stelt voor te wachten op wat daaruit komt voor wat betreft maatregelen om bedrijven te helpen. PvdA stelt met betrekking tot punt negen ook voor dat GS zelf actief contact opneemt met het CBS.

Mw. **Van Meerten** (VVD) kan zich volledig vinden in het streven naar een breed welzijn en welvaart. Het veranderen van de benaming laat de VVD, net als GS, graag over aan de opvolgers. Zij zien gevaar in het

verbreden van de term, de VVD juist in het verengen doordat bepaalde ondernemers de provincie niet meer weten te vinden. Graag reflectie daarop. Voor de punten drie, vier en zes is de VVD het eens met GS. Voor punt vijf vindt de VVD dat als er een Europese richtlijn is, dat die dan gevolgd moet worden. Zij hoort graag meer over de ruimte die er volgens de CU wel in lijkt te zitten. Het advies van de VVD zou zijn om als provincie eerst te kijken naar waar het al werkt voordat er een onderzoek wordt ingesteld. In voorstel twaalf begrijpt VVD de behoefte van de indieners, maar ook de reactie van de GS. In voorstel elf deelt de VVD in de mening van dhr. Hartog. Bij voorstel zestien wordt afgevraagd of de Toekomststoel een initiatief voor participatie is en of het handig is om dit te bespreken in de werkgroep Participatie, voordat het aan GS wordt meegegeven en er een onderzoek naar wordt gedaan.

Gedeputeerde **Zaal** bedankt de ChristenUnie en de PvdD. De uitvoeringsagenda is staand beleid, daar is GS dagelijks mee bezig. Er wordt niks vooruitgeschoven en er wordt gecommuniceerd over het dagelijks beleid. Het wijzigen van naam of beleidsindicatoren in de laatste maanden van een coalitie wordt niet gedaan. GS is wel bereid om te kijken naar hoe het er in de toekomst uit zou kunnen gaan zien, met de kanttekening dat er volgend jaar een andere coalitie kan zitten. Het denkproces is gaande. De huisbankier kan worden aangesproken. Actie richting het CBS kan worden genomen, hoewel het een landelijk proces betreft en de invloed gering is. Er wordt blijvend gecommuniceerd. Er blijft een lastig punt over; de groene jaarrekening. De verlichting voor Europa geldt alleen voor beursgenoteerde ondernemingen, daar zijn er in Nederland weinig van. Onderzoek kan worden gedaan naar het advies in hoeverre er lasten moeten worden opgelegd aan kleine mkb'ers, die hun capaciteit en middelen ook in verduurzaming kunnen steken. GS heeft er twijfels over of dat het meest efficiënt is, maar zal de kwestie opnieuw bekijken. De nadruk moet liggen op de uitvoering.

Statenlid **Kostiç** (PvdD) interrompeert en benadrukt dat ChristenUnie en PvdD ook nadruk willen op de uitvoering, maar willen zoeken naar een positieve stimulans. Gedeputeerde vraagt of ChristenUnie en PvdD daar voor het definitieve initiatiefvoorstel nog naar willen kijken.

Schorsing 14.15 – 14.20 uur

Dhr. **Klein** (ChristenUnie) wil besluitvorming door een aantal conceptbesluiten voor te leggen. Hoewel gedacht wordt dat het dichten van de kloof juist hoort bij die brede economie waar zij naar streven, zal er een stuk worden toegevoegd aan het voorstel om dit te stimuleren. Het verschil in opvatting is niet helemaal duidelijk, er zijn juist veel punten waarop de ChristenUnie en de PvdD hetzelfde denken als GS. Als de term 'Betekeniseconomie' verengt, zoals de VVD zich afvraagt, dan moet daar opnieuw naar gekeken worden. Mogelijk pas in de volgende periode. Daar wordt op teruggekomen. De Toekomststoel is inderdaad een vorm van participatie, maar dient niet te worden besproken bij de werkgroep Participatie. Er moet aan de slag gegaan worden met nieuwe vormen van burgerparticipatie.

Mw. **Van Meerten** (VVD) vindt het juist een goed punt om dit te bespreken in de werkgroep Participatie. Dhr.

Klein (ChristenUnie) zegt te hebben begrepen dat bijeenkomsten van de werkgroep Participatie beëindigd zijn volgens de procedure. Dhr. **Carton** (PvdA) zegt, als lid van de werkgroep, dat er verschillende instrumenten besproken zijn, waarbij nog gekeken moet worden hoe dat terug te brengen naar het presidium. De taak van de werkgroep is in principe ten einde.

De grootste uitdaging zit volgens dhr. **Klein** in de kwestie rond de groene jaarrekening; er zal nog eens goed naar de formulering gekeken worden. De ChristenUnie en de PvdD zullen aankomend weekend met een aangepast voorstel komen, waarin de wijzigingen duidelijk worden aangegeven. Dit wordt gegoten in een aantal conceptbesluiten, zodat er per conceptbesluit kan worden gekozen. Na dit weekend is er nog een week de tijd om het voorstel binnen de fracties te bespreken.

Tweede Termijn

Mw. **De Groot** (SP) benadrukt dat de huidige economie met de huidige duurzaamheidsmaatregelen scheefgroei bevordert en roept op om in het definitieve initiatiefvoorstel goed te kijken naar hoe dit te voorkomen. Dhr. **Klein** (ChristenUnie) stelt dat zijns inziens hun voorstel juist bevordert dat de economie zo wordt ingericht dat het goed doet voor iedereen.

De **voorzitter** concludeert dat de ChristenUnie en PvdD het initiatiefvoorstel met kleine redactionele wijzigingen doorsturen naar PS, dat het besluit wordt opgesplitst in een aantal deelbesluiten zodat er over gestemd kan worden en er eventueel amendementen vanuit GS op kunnen komen. De wijzigingen zijn niet zo groot dat het advies van GS helemaal anders zal zijn en het dus opnieuw besproken moet worden. Dit punt wordt verder besproken in de PS-vergadering.

.